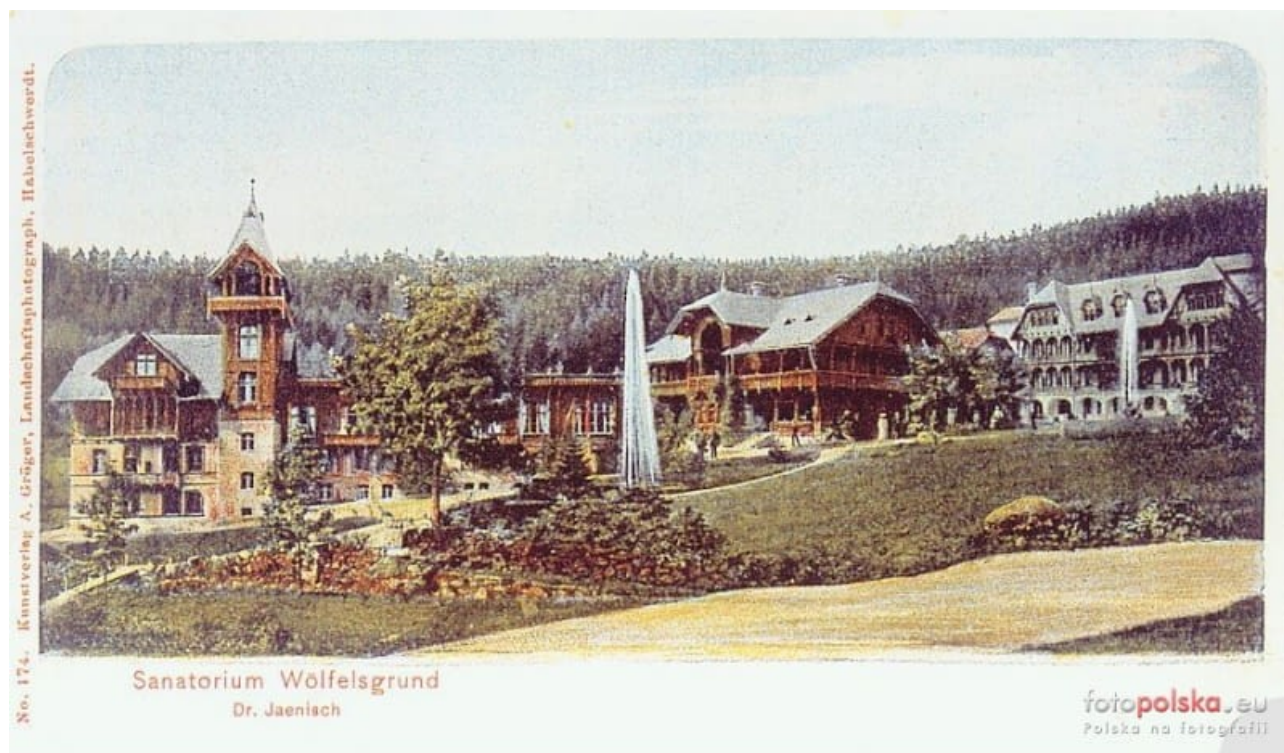

Źródło strona : [Gigant w Międzygórzu. Jest jak z bajki!](#)

Wiktoria Głodowska09-02-2026 11:04

Gigant w Międzygórzu to największy drewniany budynek sanatoryjny w polskiej części Sudetów. Budynek, który zachwyca unikatową architekturą i wielkością, nakryty łamanym dachem z wieżą o ryglowej konstrukcji, powstał w 1882 roku. Nazywał się wówczas „Sanatorium”.

Międzygórze: dzieło dr. Jänischa

W 1875 roku do Międzygórza (niem. Wölfelsgrund) przyjechał dr Henryk Jänisch z Jawora. Doktor specjalizował się w opracowywaniu nowatorskiej metody klimatycznego leczenia gruźlicy. Wraz z Polakiem, doktorem Alfredem Sokołowskim współpracował przy zakładaniu uzdrowiska w Sokołowsku. Jänisch postanowił stworzyć w Międzygórzu konkurencyjny ośrodek leczenia chorób płuc - kupił jedną z wiejskich chat i rozpoczął w niej praktykę lekarską. Wkrótce przystąpił do jej przebudowy.

W stylu alpejskim

Nowy budynek zaprojektował jeden z pacjentów dr. Jänischa, architekt z Norwegii. Powstał budynek w całości drewniany (murowana jest jedynie piwnica), stanowiący eklektyczną hybrydę konstrukcji szkieletowej, słupowo-łatkowej i zrębowej. W kolejnym dziesięcioleciu powstało skrzydło posiadające murowane pierwsze kondygnacje. W dwóch wyższych drewnianych kondygnacjach zastosowano konstrukcję słupowo-łatkową. Nowe skrzydło zwieńczono wieżą widokową. W ostatnich latach XIX wieku w drugiej linii zabudowy powstało podpiwniczone skrzydło z trzema kondygnacjami naziemnymi i użytkowym poddaszem, również zwieńczone wieżą widokową.

Budynek od frontu zyskał ozdobne drewniane galerie – loggie, dostępne z apartamentów dla kuracjuszy. Podobny charakter otrzymał drewniany, przeszklony łącznik pomiędzy starszą i nowszą częścią budynku, w którym zlokalizowano przestronną jadalnię.

Prace wykonywali miejscowi rzemieślnicy (F. Lux z Długopola - murarz i cieśla, F. Wenzel z Wilkanowa). Działali tu również snycerze bracia Geisler. Doktor Jänisch nowy obiekt nazwał po prostu „Sanatorium”. Pierwsi kuracjusze zamieszkali w nim w 1882 roku.

„Sanatorium” w Międzygórzu : luksus i zdrowie

Był to obiekt wyjątkowo luksusowy. Miał 50 pokoiów z setką łóżek. Dr Jänisch tak je opisywał: „Pokoje mieszkalne 1- lub 2 osobowe są suche i słoneczne, w większości zaopatrzone w kryte balkony, urządzone przytulnie i wygodnie, z pięknym widokiem na góry i dolinę. Wszystkie pokoje i korytarze posiadają ogrzewanie gorącą wodą lub niskociśnieniowe ogrzewanie parowe, natomiast poszczególne pomieszczenia, na życzenie, mogą być także ogrzewane piecami kaflowymi. Oświetlenie elektryczne (także lampy stołowe i nocne) czerpie zasilanie z własnej centrali. Klozety ze spłuczkami są ogrzewane. Wysokociśnieniowy wodociąg zaopatruje urządzenia kąpielowe i mieszkania w czystą górską wodę oraz zasila wodotryski, a wody pitnej wysokiej jakości dostarcza starannie utrzymane, tryskające wśród skał źródło”.

W sanatorium była duża sala tzw. towarzyska, palarnia, pokój karciany, sala dla dam i sala bilardowa oraz ogród zimowy. Była też rozmównica telefoniczna, można było również otrzymać pokój z własnym telefonem. Jadalnia mogła pomieścić 120 osób. Pacjenci otrzymywali pięć posiłków dziennie, a na specjalne życzenie mogły być one podawane do pokoiów. Obok budynku powstały place gier i zabaw, korty tenisowe i boisko do gry w boccia.

O kuracjuszy przez całą dobę dbało trzech lekarzy oraz pięć pielęgniarek. Podobno w 1938 roku na świecie były tylko trzy aparaty rentgenowskie: w USA, w Szwajcarii i w Międzygórzu.

Międzygórze: ekskluzywny kurort

Kilka lat później wybudowano szosę do Bystrzycy Kłodzkiej i Kłodzka. Wölfelsgrund szybko stało się modnym miejscem. Osada stała się jednym z najekskluzywniejszych kurortów w przedwojennych Niemczech. Pod koniec XIX w. do wsi zaczęli przyjeżdżać narciarze i miłośnicy zimowych sportów. Rodzina Jänisch wybudowała kilka kolejnych budynków w stylu tyrolskim, m.in. pensjonat Tyroler Hof (powojenny Dom Wczasowy FWP Słoneczna) i Erholungsheim Urnitztal (DW Jawornica, później Słowik), który zniszczyła powódź w 1997 roku. W 1936 roku rozbudowano także „Sanatorium”.

We wsi przed II wojną światową było dziesięć hoteli oraz gospód, 15 pensjonatów, uzdrowisko, czynny był tor saneczkowy o długości 7 km, skocznia narciarska, basen i lodowisko.

Gigant w rękach FWP

II wojna światowa oszczędziła Międzygórze. W nowej rzeczywistości „Sanatorium”, jak i inne pensjonaty w Międzygórzu, przejął Fundusz Wczasów Pracowniczych. Największej budowli zmieniono wówczas nazwę na „Gigant”. Od 2014 roku pod nazwą „D.W. Gigant 1882” znajduje się w rękach prywatnych. Obecnie jest remontowany, a postępy prac można śledzić na facebookowym profilu "D.W. Gigant 1982".

Obiekt, przy ul. Sanatoryjnej 5 w Międzygórzu, jest wpisany na listę zabytków.

